

Een plaats tussen de topmusea van Gelderland

Stadsmuseum Harderwijk beleefde een recordjaar: in 2023 trokken de twee musea in de binnenstad samen maar liefst 153.000 bezoekers. Ter vergelijking: tien jaar geleden stond de teller op zo'n 3000. Directeur Corien van der Meulen kijkt vol vertrouwen naar de toekomst, en dan vooral naar 2031.

Paul Hartman
Harderwijk

Ho-ho, niet zo snel. Corien van der Meulen haast zich om een en ander te nuanceren. Ja, 2023 was een topjaar, het oude bezoekersrecord werd aan flarden geslagen. Maar dat succes is volgens de museumdirecteur vooral te danken aan de tentoonstelling van puzzelkoning Jan van Haasteren. „Dat is zo'n grote naam, puzzelliefhebbers uit het hele land kwamen daarvoor naar het Stadsmuseum.”

„En vergeet ook de Ridders van Gelre niet”, valt curator Sophie van Steenderen de museumdirecteur bij. „De tentoonstelling *Gelderland – Het Verloren Hertogdom* trok ruim 15.000 bezoekers en was een groot succes. Het heeft zelfs geleid tot concrete plannen voor een Gelders Museum in Zutphen. Wij zijn blij, en ook trots, dat we daar ons steentje aan bij konden dragen.”

Tot slot deed ook het in 2018 geopende Marius van Dokkum Museum een flinke duit in het zakje. Deze dependance van het Stadsmuseum ziet de bezoekersaantallen elk jaar stijgen. „Het museum groeit uit z'n jasje”, ziet Van der Meulen. „De Snijkamer is te klein geworden.”

Dat was goed te merken tijdens de drukbezochte museumnacht, in oktober. Dit evenement was gekoppeld aan 24-uur Hanze. Toen stond er de hele

avond een lange rij voor het Marius van Dokkum Museum, bezoekers moesten op een gegeven moment zelfs worden teleurgesteld.

Met ruim 2800 bezoekers overtrof de museumnacht in Harderwijk de verwachtingen. Dat het evenement dit jaar terugkeert staat volgens Van der Meulen dan ook buiten kijf. Als het aan haar ligt, is de museumnacht voortaan een vast onderdeel van de Harderwijkse Uit-agenda.

10-jarig jubileum
Afgelopen oktober was het precies tien jaar geleden dat Van der Meulen de leiding kreeg over het Stadsmuseum. In eerste instantie als interim-manager, en in het voorjaar van 2014 werd ze officieel benoemd als directeur. Er is sindsdien een hoop gebeurd en veel veranderd. Met Van der Meulen aan het roer schudde het Stadsmuseum zijn stoffige imago af en groeide het uit tot een ware publiekstrekker.

Het huidige succes is volgens Van der Meulen voor een groot deel te danken aan de tentoonstellingen die het Stadsmuseum naar Harderwijk weet te halen. „En daar moet je soms een beetje geluk mee hebben”, zegt curator Van Steenderen.

Zo had het Stadsmuseum de expositie van Van Haasteren te danken aan diens vriendschap met Marius van Dokkum. „Saskia van Haasteren, de dochter van Jan, wilde een portret van hem laten maken door Marius. Die

twee bleken een enorme klik te hebben. Hun werk heeft ook overeenkomsten, humor is de rode draad. Daardoor kregen wij de expositie eigenlijk op een presenteerblaadje aangeboden.”

Verwachtingen
Dat is ook meteen de reden dat Van der Meulen de verwachtingen voor dit jaar ietwat tempert. „Vorig jaar was een uitschieter, vooral dankzij twee uitzonderlijk populaire tentoonstellingen. Voor 2024 rekenen we op zo'n 85.000

▲ **Corien van der Meulen, directeur van Stadsmuseum Harderwijk, en curator Sophie van Steenderen bij de tentoonstelling van Daniëlle van Zadelhoff, die sinds vorige week is te bezichtigen.** FOTO RUBEN SCHIPPER

bezoekers, wat alsnog veel is. Om dat getal een beetje in perspectief te plaatsen: Museum Arnhem ontving vorig jaar bijna 100.000 bezoekers. We nestelen ons dus tussen de grote musea in Gelderland.”

Het Stadsmuseum trapt 2024 af met een fototentoonstelling van Daniëlle van Zadelhoff, die sinds vorige week is te bezichtigen. Haar werk doet denken aan schilderijen uit de 17de-eeuw, vanwege de zware schaduwpartijen en de ernst en intensiteit van haar modellen. Het is de eerste keer sinds 2014 dat Van Zadelhoff solo haar werk exposeert in een Nederlands museum.

„Toen ze jong was woonde ze met haar ouders in Eerbeek en kwam ze vaak in Harderwijk”,

weet Van Steenderen. „Het Stadsmuseum – toen nog Veluws Museum –

“Soms moet je een beetje geluk hebben met tentoonstellingen

– Sophie van Steenderen
Curator Stadsmuseum
Harderwijk

seum – was een van de eerste musea die ze als kind bezocht. Later heeft ze zelfs nog een reformwinkeltje gehad in de Donkerstraat, schuin tegenover ons museum. Toen ik haar benaderde wist ik dat niet. Maar deze link met Harderwijk geeft de tentoonstelling natuurlijk wel een speciaal tintje.”

Het plafond
Na een extreem succesvol jaar, rijst de vraag: waar ligt het plafond voor het Stadsmuseum? „Ruim 1,5 miljoen Nederlanders hebben

een museumkaart”, zegt Van der Meulen. „Dat zijn stuk voor stuk mensen die interesse hebben in het bezoeken van musea. Wat dat betreft is er voor ons nog zat ruimte om te groeien.”

En daar heeft ook de stad profijt van, benadrukt de museumdirecteur. „Bezoekers van buiten Harderwijk weten dat je hier niet de hele dag zoet bent, die maken er dus een stedentripje van. Als ze bij ons de deur uitlopen gaan ze de stad in. Dat is grote verschil tussen ons en een attractie als het Dolfinarium: onze bezoekers vertrekken niet meteen met de noorderzon.”

Het Stadsmuseum wil ook niet concurreren met de lokale middenstand. „We hebben daarom bewust een bescheiden horecahoek. Bezoekers gaan niet uitgebreid bij ons lunchen, dat doen ze in de stad. Wij moedigen dat ook aan en verwijzen ze door.”

Dat is een van de redenen dat het Stadsmuseum in 2022 door-drong tot de finale van de landelijke Museumprijs. „Het thema was ‘beste buur’”, zegt Van der Meulen. „En daar streven wij ook naar. Samenwerking is namelijk de kurk waar ons succes op drijft.”

800 jaar Harderwijk
Over samenwerking gesproken, bij het Stadsmuseum kijken ze al vooruit naar 2031. Dat jaar viert Harderwijk zijn 800ste verjaardag en is het de gastheer van de Internationale Hanzedagen. „Dat wordt een heel bijzonder jaar, gevuld met activiteiten die honderdduizenden bezoekers naar onze stad zullen trekken. Daar moeten we met z'n allen de schouders onder zetten.”

Volgens Van der Meulen moet nu al worden nagedacht over de invulling van het jubileumjaar. „En de Hanze moet nóg meer gaan leven in de stad. Met het Hanzelaar is vorig jaar een goede aanzet gegeven, nu is het zaak om door te pakken.”